

**SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 34  
van **LIEVE MAES**  
datum: 24 oktober 2018

---

aan **PHILIPPE MUYTERS**  
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

---

*Ontwikkeling stillere vliegtuigen - Onderzoek*

In de gespecialiseerde pers stond onlangs het nieuws dat de Braziliaanse vliegtuigbouwer Embraer samenwerkt met Nederlandse partners aan de ontwikkeling van stillere vliegtuigen. Daarvoor wordt samengewerkt met de Universiteit van Twente, het Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum (NLR) en de stichting German-Dutch Wind Tunnels.

Dit deed me terugdenken aan de presentaties van de FLAG's Technology Day (FLAG: Flemish Aerospace Group) op 23 oktober 2017, die doorging aan de KU Leuven. Hier werden verschillende sessies gewijd aan luchtvaartonderzoek aan onze universiteiten ('Aviation Research at the KU Leuven and further opportunities', maar ook gelijkaardige sessies over de universiteiten van Antwerpen, Brussel en Hasselt).

1. Is de minister op de hoogte van een dergelijke samenwerkingsvorm in Vlaanderen of is dat een onbestaand model?
2. Als dit niet bestaat, is dit een model dat op korte termijn ook bij ons haalbaar is of welke elementen maken dergelijk onderzoek vooralsnog onmogelijk?
3. Wordt de minister geïnformeerd over dit soort onderzoek? Zo ja, op welke manier?
4. Past dit soort onderzoek in het kader van het nieuwe 'Flanders Future Techfund' of slaat dit alleen op nieuw onderzoek vanaf nu?

**ANTWOORD**

op vraag nr. 34 van 24 oktober 2018

van **LIEVE MAES**

---

1. Vooreerst, Nederland heeft een ander verleden in de luchtvaart dan Vlaanderen. Door de vliegtuigconstructeur Fokker was er een grote traditie in Nederland betreffende ontwerp en productie van commerciële toestellen. Na het faillissement van Fokker is er nog altijd kennis en expertise aanwezig. Het voorbeeld van samenwerkingsmodel met het Braziliaanse Embreair is dus vanuit die historiek te verklaren.  
In Vlaanderen is een dergelijke samenwerkingsvorm niet aanwezig, zeker niet exclusief met grote internationale spelers. Het ontbreken van een eigen geschiedenis qua ontwerp en productie van vliegtuigen is hier zeker een van de oorzaken. Vlaanderen heeft voornamelijk een rol als toeleverancier van componenten voor vliegtuigconstructeurs zoals Airbus en Boeing.  
In Europa lopen analoge onderzoeksprojecten in het kader van de "Public Private Partnership" (PPP) Clean Sky en het thema transport van het kaderprogramma in Horizon 2020. Clean Sky heeft als doelstelling om onderzoek uit te voeren en demonstrators te ontwikkelen om de uitstoot van CO<sub>2</sub>, NO<sub>x</sub> en geluid te verminderen.
2. Het opzetten van onderzoeks- en ontwikkelingstrajecten in de luchtvaart is een kapitaalsintensieve investering. Het is dan ook logisch dat er eerst wordt gekeken naar bestaande Europese kanalen, niet alleen omwille van beschikbare budgetten maar ook omdat dit onze luchtvaartindustrie in rechtstreeks contact brengt met de waardeketen van de vliegtuigconstructeurs. De "Flemish Aerospace Group" (FLAG) is sinds april 2017 erkend als een innovatief bedrijfsnetwerk (IBN). Als onderdeel van die werking heeft FLAG, samen met zijn leden, een roadmap uitgewerkt. Uit die roadmap werden reeds 11 samenwerkingsprojecten gestart en 11 andere zijn in voorbereiding. Dus het IBN helpt de actoren om nieuwe projectinitiatieven op te zetten waarvan enkele lopen in het kader van Clean Sky.
3. In het kader van het IBN wordt er jaarlijks door FLAG gerapporteerd aan VLAIO. Ook heeft VLAIO een vertegenwoordiger in het FLAG IBN stuurcomité waar twee maal per jaar de voorgang wordt besproken en waar nodig bijgestuurd.
4. Het Flanders Future Techfund heeft als doel om de technologie van de Vlaamse strategische onderzoekscentra (SOC) en speerpuntclusters sneller naar de markt te laten doorstromen. Wanneer men deze technologie wil valoriseren is het vaak moeilijk om voldoende kapitaal op te halen om de technologie voldoende breed te ontwikkelen. Wanneer een investeerder gevonden wordt, wordt de technologie meestal verengd tot een van de mogelijke toepassingen om zo het investeringsbedrag en het risico te beperken. Het is de doelstelling van Flanders Future Techfund om de technologieplatformen van de SOC's en speerpuntclusters breed te ontwikkelen zodat alle toepassingen parallel gevaloriseerd kunnen worden in plaats van na elkaar of soms helemaal niet.